

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	12	frt
Félévre	-----	6	"
Negyedévre	-----	3	"
Egy óra	-----	1	"
- Egyes szám 4 kr. -			

Kiadóhivatal:

Fleiss Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
munkáltsáira vonatkozó felszám-
lások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi Iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-85 szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Franciaország és a hármasszövetség.

Nagybecskerek, április 30.

Berlini diplomáciai körökből eredő tudósítás jelenti:

Németországnak a japán-kínai békeszerződés kérdésében Francia- és Oroszország oldalán való állásfoglalását illetőleg a kezdeményezést magától Vilmos császár től ered. A császár e jelentőséges elhatározásának döntő okaiként magas német kormánykörökben, melyek herceg Hohenlohe birodalmi kancellárhoz közel állnak, a következő megfontolásokat mondják:

Vilmos császár, a ki Miklós cszárral mindig benső személyes baráti viszonyban volt, abban a nézetben van, hogy Németország, a tulajdon érdekeinek sérelme nélkül, ebben az összes kontinentális iparos államok jövőjére igen fontos ázsiai kérdésben oly helyzetben jutott, hogy midőn Orosz- és Franciaország jogos követeléseinek tesz szolgálatot, egyúttal az összes európai békeérdekek megerősítésének is használ.

Franciaország viszonya a német birodalomhoz és ezzel a hármasszövetségben egyesült nagyhatalomokhoz a békére nézve hasznos értelemben javult, ami Vilmos császár és leghatalmasabb szövetségese Ferencz József császár és király külpolitikájának megmáshatatlán irányát jellemzi.

Japán és Kína közt a határrendezés kérdésében Német-, Francia- és Oroszország gyakorlati kereskedelmi, sőt diplomáciai hatalmi érdekei is a földolgan párhuzamosak, mert e három nagyhatalom érdekeinek összeségében az európai szárazföldi államok befolyása tényleg akként érvényesül, hogy ez a Németországgal szövetséget osztrák-magyar monarchiára, Olaszországra és a kisebb szárazföldi államokra nézve az európai kereskedelmi érdekek terén nyugoti Ázsiában és Keleten egyformán hasznos.

Szerencsés körülménynek tartják továbbá, hogy Kinával szemben Francia- és Németország hatalmi és kereskedelmi érdekei az általános európai érdekekkel egyenlő jelleggel bírnak.

Vajjon a francia közvélemény, a mely a francia kormány bel- és külpolitikáját befolyásolja, Vilmos császárnak ebben is mellékgondolat nélkül való őszinteséggel és haszonlesés nélkül érvényesülő békepolitikáját ma-holnap igazságosan fogja-e megítélni: nyugodtan be kell s lehet várni. Vilmos császár elhatározását illetőleg a földolgan csak az a reálpolitikai megfontolás a döntő, hogy Németország állásfoglalása Francia és Oroszország oldalán nemcsak ennek az ázsiai kérdésnek az igazságos megoldását segíti elő, hanem ama politikai és erkölcsi tényezőkre nézve is, a melyek az európai béke fennállását biztosítják, — előnyös vagy legalább előnyös lehet.

A Franciaországra nézve kedvező tények természetes logikája leginkább alkalmas arra, hogy a francia nemzet többségénél is minden külföldi befolyás nélküli folytonosan fejlődő békehajlamokat támogassa.

A szabadelvű párt a vidéken. Annak feltétlen szükséges voltát, hogy a szabadelvű pártot minden vidéki központban a legnagyobb eréllyel s rendszeresen, állandóan szervezni kell és a hol ez a szervezet megvan, ott annak tökéletesítése okvetlen szükséges, — azt már régóta minden szabadelvű magyar honpolgár legsürgősebb, halaszthatlan kötelességképpen jelöltük meg. Kitént a tény, hogy a nemcsak pártkérdésekben, hanem állami és gazdasági ügyekben is önfeláldozó szorgalommal buzgólkodó vidéki sajtó a szabadelvű párt állandó szervezkedésének kérdésében sokkal inkább előtérbe lépett, mint a fővárosi sajtó legtöbb közege, a melyek a szabadelvű párt jövő sikerei érdekében halaszthatlan és legfontosabb ez ügyben sajnálatra méltó módon a közönys várakozás és a minden esetre veszedelmes téglenség állapontjára helyezkedtek. Konstatálhatjuk, hogy a sürgős szükségességére vonatkozólag annak, hogy a szabadelvű pártot minden vidéki központban, minden városban, illetve minden az illető választókerületre nézve fontos községben állandóan szervezni kell, véleményünk és ismételt felhívásunk teljes összhangban van nemcsak elvileg, hanem a gyakorlati reformatori működés szempontjából is azon államférfiak véleményével, a kik irányadók a szabadelvű párt vezetésére. A szabadelvű pártnak ez az állandó szervezkedése, a melynek az országgyűlési, megyei és községi választások idején kívül is permanens és gyakorlatiasan működő jelleget kell adni és ezt fenn is tartani, mindenképp azokban a vidéki városokban és választókerületekben szükséges, a melyekben a különböző nemzetiségek a magyar politikai intelligencia által való vezetésre vannak utalva. A néppárt iparszerűleg üztött politikai ámitásával szemben a magyar liberálisoknak nem szabad tovább várniok e kötelességük teljesítésével.

Városi közgyűlés.

(Első nap.)

Nagybecskerek, április 30.

(X) Mint mikor a paprikás és turócsuszához szokott ember elé kaviárt meg osztrigát tállanak, olyan arczozal ültek le tegnap a város atyái a zöld asztalhoz. A csemege, mely elé oly sokan mohó étvágygyal néztek, emberhus volt. Meg akartak enni egy rendőrkapitányt. Ezért jöttek el tegnap oly szép számmal a városi képviselő urak s hogy épen csak ez a tárgy ingerelte a kíváncsiságukat, az kitünt onnan, hogy az első tárgy után tömegesen elhagyták az üléstermet, melybe csak néhányan tértek vissza, mikor arról volt szó, hogy egy jó barátjuknak üzleti érdekeit mozdítsák elő.

Három órakor már megtelt a terem. Rendes helyén ott ült Reitter rendőrkapitány, aki felé a közfigyelem fordult. Azóta, hogy utóljára láttuk a városban, a nap megbarnította arcát, mely éienk ellentétet képezett kifogástalan fehérségben tündöklő gallérszához és nyakraválójához. Mintha az árvizi aggodalmak néhány fehér szállal is szaporították volna hajzatát.

Dr. Gyorgyevits Milosra azonban nem hatnak a lelki kinok külső jelei. Kérlelhetlenül ostorozta a kapitánynak szerinte hibás eljárását, ki majdnem egy hónapig tartózkodott a városon kívül, idézvény azonkívül számos nevet, melyek viselőjét Reitter állítólag megverte. Kérde a polgármestertől, mily rendszabályokkal óhajta ezen visszaéléseket megtorolni.

Gyorgyevits szerbül adta elő interpellációját, ami arra indította az egyik képviselőt, (ki egyébként mindenkor lelkes pártfogója volt a magyar irodalomnak és művészetnek), hogy oda kiáltja neki:

— Beszéljen magyarul. Hisz tud magyarul. (Zajos helyeslés a jobb oldalon.)

Az elnöklő polgármester hivatkozván a nemzetiségi törvényre és a városi szabályrendeletre, mely mindenkinek megadja azt a jogot, hogy a közgyűlésen anyanyelvén szóljon, figyelemztette a közbeszólót, hogy tartózkodjék ilyen kényes kérdések felvetésétől.

Ezután Szávits Sándor v. k. eszette a hatóság eljárását. Elmondta, hogy a polgárokat ok nélkül hajnalban verték fel s hogy ez nem történt mindig a legdiszkrétebb módon. Kérdezi a polgármestertől: hajlandó-e a megsértett polgárságnak elégtételt szerezni.

Krsztics polgármester mindkét interpellációra válaszolván, kijelenti, hogy az imént felhozott visszaélésekről hivatalos tudomása nincs, tehát semmi megtorlást nem ígérhet.

Reitter rendőrkapitány hosszabb beszédben kifejti, hogy nyugodt lelkiismerettel és kötelessége teljesítése tudatában néz a képviselőtestület itélete elé. Eljárása a törvényben leli magyarazatát.

Gyorgyevits kijelenti, hogy nem elégszik meg a polgármester ur válaszával, hanem vizsgálatot kér a rendőrkapitány ellen. A közgyűlés ily értelemben határozott.

Nem csekélyebb érdeklődéssel tárgyalták a másik vízi ügyet, dr. Pejicsnek e lapban már ismertetett javaslatát. Hadfy és Vécsey Béla védelmükbe vették a nagybecskereki ármentesítő társulatot, kikhez Kupis Lajos, muzslyai polgártársunk csatlakozott, homeri kacajt keltvén azzal a kijelentéssel, hogy ez indítvány elfogadásával legfőleg magunkat büntetjük, az „intézők“ majd csak találnak módot, hogy kibujjanak.

A viharos derűtség után beállt a reakció: az unalom, mely addig tartott míg az alkaptányi állás betöltése szóba nem került. A képviselőtestület legnagyobb része abban a nézetben van, hogy igen jól el lehetünk alkaptány nélkül, s ennek a véleménynek igen drasztikus módon kifejezést adott a képviselőtestület önkénytelen humoristája, Nikiforovits Vazul, elmondván, hogy a kapitány mellett ott van Kohn, Berkes, Filó, hát mi kell még?

A felfüggesztett alkaptány ezt a tárgyalást a legnagyobb figyelemmel hallgatta, amire elvégre is joga volt. Nikiforovits azonban feszélyezve érezte magát jelenléte által s miként Drakulics nem régiben Tarnóczyról, azt követelte, hogy küldjék ki. A polgármesterkötelességéhez képest kijelentette, hogy az ülések nyilvánosság lévén, mindenkinek joga van addig míg tisztességesen viseli magát, a teremben maradni. Mire Nikiforovits falrengető derűtség között kijelenti, hogy hát igaz lehet ez mind, de ő oda mondaná Logának, ha nem volna a teremben.

A vitának azonban komoly fordulata is volt, a mikor Reitter kijelentette, hogy alkaptány nélkül nem vállalhat felelősséget a közbiztonságért. Bezzeg neki gyürkőzött Gyorgyevits, elmondván a rendőrkapitány jogait és kötelességeit, mely vitának az lett mégis a vége, hogy a képviselőtestület daczóra annak, hogy Szávits Sándor ékes szavakkal kifejtette e hivatal szükségességét és fontosságát, az alkaptányi állásra kimondta — delendam esse.

A közgyűlésnek, melyet ma folytatnak, részletes tudósítása itt következik.

Elnök: Krsztits János, polgármester.

Jegyző: Dr. Perisits Zoltán v. főjegyző.

Jelen voltak: Reitter Oszkár, rendőrkapitány, Zachariás József, tanácsnok, Grandjean József dr., ügyész, Mattanovich György, jegyző, Pánits Daniel, jegyző, Wégling János, közgyám, Mencer Izidor dr., orvos, Winter Miksa, mérnök, Hausladen M., Annau János, Annau István, Berberszky Döme, Balázi József, Bauer Pál, Bencze Antal, Badden Károly, Benkóczy Illés, Brájjer Lajos dr., Csvejanov Lyubomir, Cvetkov Illés, Delfel Gáspár, Delfel József, Devits Sándor, Devits Lyubomir, Dimitrievits Sebő, Mibenschütz Gerő, Eckstein János, Fuchs Sándor, Filkovich Boldizsár Franz J. L., Groszmann Zsigmond, Grünbaum Arnold, Gyorgyevits Milos dr., Graor Lésza Sándor, Grubacki Sándor, Gligorovits János, Hadfy Döme, Haidegger Ödön, Hiller József, Janahidacz Márk, Jokly Lipót, Jeszenszky Nándor, Jovánovits Miklós, Kovács Isó dr., Kelemen Mátyás, Kokits János, Konkoly Samu, Kovács Ágoston, Kurländer Imre, Keresztes Aladár, Klacsó Károly, Klein Mór, Kovács Péter, Krumenaker Miklós, Kupis Lajos, Liptay István, Löwy Ignác, Lucsics Miklós, Lehmann Mihály, Machalek János, Muncsics Kuzma, Magyarov Czveta, Marinkov Pál, Mateics Tivadár, Mayer Rezaó

Mesnik Lipót, Milin Lukács, Nikolics Szilárd, Nikiforovits Simon, Nasztics Pál, Nikiforovits Vasul, Popolzer Lajos, Pánits Mladen dr., Peits György dr., Popovits Sándor, Radics Pál, Radojsits Tivadar, Risztics Pál, Rozner Antal, Rósa Ignác, Ruzsits Miklós, Ruzsits Simon, Stageschmidt János, Stakits Zsarko, Stassik Ferencz dr., Steinitzer Géza, Sebasztián János, Steckhardt Ferencz, Szávits Sándor, Szlankamenac Tivadar, Szekulits Vasul, Tarnay Ferencz, Virágh Vilmos, Vécsey Béla, Varga András, Végh Károly, Végh Lajos dr., Vinezanov Mladen, Vukov Zsivko, Vukovits István, Wegling István, Weisz Izidor, Wolfinger Viktor, Weiserschan Mihály, Nasztics Szvetozár.

Elnök polgármester üdvözi a nagyszámúban megjelent képviselőtestületi tagokat és a közgyűlést megnyitja.

A tárgysorozat megkezdése előtt dr. Györgyevits Milos interpellációt intéz a polgármesterhez s annak előrebocsátásával, hogy arról nem beszél, miként rendelkezett ki a közelmúlt árvízveszély alkalmával a városi közönség mint közérő, nem tartja rendén levőnek, hogy a városi rendőrkapitány a tiszai töltéseken ingyen dolgozó népet ütötte s verte, elősorolja névszerint azokat, kiket állítólag a rendőrkapitány bántalmazott s a kezei közt lévő adatok alapján kéri a polgármestertől: vajon van e tudomása arról, hogy a rendőrkapitány a közérőként kirendelt városi polgárság néhány tagját tetteg bántalmazta? s ha van tudomása, mit szándékozik tenni, hogy a bántalmazott polgárságnak elégtétel szolgáltatassék.

Krsztics János polgármester kijelenti, hogy neki arról hivatalosan tudomása nincs, mintha a rendőrkapitány egyeseket bántalmazott volna, nála sem szóval, sem írásban panaszok nem tettek s ezért nem is állott módjában bármily irányban is vizsgálatot tartani.

Szávits Sándor k. p. t. t. szintén kérést intéz a polgármesterhez, vajon van e tudomása arról, hogy a városi tisztviselők a közérő kirendelése alkalmával a városi polgárokat éjnek idején felköltötték s nem a legudvariasabban szólították fel a közérő teljesítésére, s vajon mit szándékozik a polgármester ur tenni, hogy a háborgatott polgárságnak elégtétel szerztessék.

Krsztics János polgármester megengedi azt, hogy talán egyes tisztviselők tulbuszóságukban nem a legudvariasabban jártak el a közérő kirendelése alkalmával, de erre a közmunkától idegenkedő polgárság sok okot szolgáltatott. A városi tisztviselőknél nem volt az valami kedves feladat, éjjel nappal hivatalban lenni és éjnek idején a városban járva a közérőt kirendelni, de a miniszteri biztos részéről egymást érték a rendeletek s azoknak azonnal kellett fogadatot szerezni, mindazonáltal igéri polgármester, hogy a mennyiben nála konkrét panaszok fognak leténi egyes tisztviselők ellen, a vizsgálatot el fogja rendelni.

Reitter Oszkár rendőrkapitány mentegeti magát azon vádakkal szemben, hogy heteken át a városban kívül a védőtöltéseken tartózkodott, hivatkozik a törvényekre, melyek értelmében volt kénytelen a miniszteri biztos parancsának engedelmessé válni; tagadja, hogy bárkit is tettelesen bántalmazott volna.

Dr. Györgyevits Milos nem veszi tudomásul a polgármester választát, hanem a kezei közt lévő adatok alapján vizsgálatot kéri a városi rendőrkapitány ellen s bejelenti, hogy a vizsgálat alapját képező adatokat ő fogja szolgáltatni.

Miután Krsztics János polgármester kijelenti, hogy a rendőrkapitány maga is kéri maga ellen a vizsgálat elrendelését s azt ő személyesen fogja vezetni, úgy a dr. Györgyevits, valamint Szávits Sándor képv. test. t. interpellációra adott válasza tudomásul vétetik.

1. Dr. Peits György írásbeli indítványa az árvízveszély tárgyában. — Az állandó választmány dr. Peits György indítványát elfogadásra ajánlja a képv. testületnek.

Hadfy Döme képv. test. t. ellenzi az indítvány elfogadását, mert az nem áll törvényes alapon, az egész csak azért oly tetszetős, mert abból pénzre van kilátásuk egyeseknek, kik közmunkát teljesítettek. A Tisza szabályozási társulat elleni panaszt, ha ugyan erre ok van, az alispáni hivatalhoz kellene beterjeszteni.

Vécsey Béla k. t. t. a képviselőtestület méltósága megóvása szempontjából szólal fel. Az indítvány alaptalan, indokolatlan vádakkal lép fel bizonyító erő és adat nélkül s azért azt vizszoztatandónak tartja.

Dr. Györgyevits Milos k. t. t. tagadja, hogy az ármentesítő társulat idejekorán és fizetett erővel dolgoztatott volna s miután a miniszter rendelt a védekezési munkálatokra teljes hatalmu biztost, tehát ez ügyre néve nem az alispán, hanem a földművelésügyi miniszter az a fórum, melyhez a városi polgárságnak panaszukkal fordulniuk kell.

Kupis Lajos k. t. t. (Muzslya) ellenzi a dr. Peits-féle indítvány elfogadását, mert azt látja belőle, hogy magunk ellen fordulunk a perrel, mert hiszen tizenegyszer holddal mi is részesei vagyunk a tiszai ármentesítő társulatnak. Igasság szerint és a magunk szempontjából azokat kellene megvádolni, akik a közérőt kiren-

delték, már pedig ezek majd csak kibujnak a felelősség alól. (Hosszantartó élénk derűltség.)

Kovách Agoston k. t. t. az állandó választmány javaslatát pártolja, mert az egyelőre csak a vizsgálat elrendelését kéri.

Az állandó választmány javaslata tulnyomó szótöbbséggel elfogadtván, a hozott határozat ellen Hadfy Döme k. t. t. felelősségét jelenti be.

2. Torontálmegeye törvh. bizottságának f. évi 619. sz. közgyűlési határozata, a melylyel a városi képviselőtestületnek f. évi 1. sz. 33. sz. közgyűlési határozatai a villamos világítás berendezésére kötött szerződés tárgyában jóváhagyatnak és a kölcsön felvételére vonatkozó határozat helyben hagyatik. — Tudomásul vétetik.

3. A magyar-jelzálog hitelbank f. évi 42. sz. újabb átírata a villamos világításhoz szükséges kölcsön tárgyában. — A 230000 frtos kölcsönre vonatkozó kötvényminta és törlesztési terv felolvastatván, elfogadtván s a kötvénynak a város nevében való aláírása, valamint a pénz felvételével Krsztics János polgármester bizatik meg.

4. A megyei kir. tanfelügyelőség közli a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium leiratát az itt szervezendő középkereskedelmi iskola tárgyában. — A középkereskedelmi iskolának az állam által való felállítására örvendetes tudomásul vétetvén, a közgyűlés határozatilag kimondja, hogy a szükségelt helyiségeket, melyek a polgári iskolai épületben már megvannak, az iskola céljaira szolgáltatja, azokat fűtés és világítással ellátja, a szertár fejlesztésére 3 éven át 300 frtot szavaz meg, de egyidejűleg megkeresi felirat után a vallás- és közoktatásügyi minisztert arra, hogy miután városunknak törzsvagyona nincsen és az iskolákat is pótdókból kell hogy fentartsa, tekintsen el a várostól követelt 500 frtnyi évi segélytől.

5. Torontálmegeye törvh. bizottságának f. évi 268. sz. közgyűlési határozata az alkaptányi állás helyettesítés utján való betöltése tárgyában. — Az állandó választmány azt javasolja a képviselőtestületnek, hogy a törvényhatósági bizottság által követelt alkaptányi állásnak helyettesítés utján való betöltését egyelőre ne teljesítse, hanem felelőssége meg.

Reitter Oszkár rendőrkapitány figyelmezteti a közgyűlést, hogy mily hátrányokkal jár esetleg az, ha az alkaptányi állás nem töltetik be, mert az esetre jövőben a rendert nem állhat jót, kéri, hogy küldessék ki egy bizottság annak megállapítása céljából, vajon szükséges-e az alkaptányi állás vagy sem?

Györgyevits Milos k. t. t. csodálkozik a kapitány azon kijelentésén, hogy a rendert nem áll jövőben jót, ha az alkaptányi állás be nem töltetik. Ha a nyolcz hónapig húzzák a volt alkaptány elleni vizsgálatot, hogyan követheti tőlünk, hogy az alkaptányi állást azonnal helyettesítés utján betöltsük.

Kovách Agoston k. t. t. a törvény és megállapított szabályrendeletünkhöz ragaszkodik. Az alkaptányi állást röviden beszűntethetőnek nem tartja.

Szávits Sándor k. t. t. azon indítványát terjeszti elő, hogy kerestessék meg az alispáni hivatal, miszerint a felfüggesztett alkaptány elleni vizsgálatot mielőbb befejezni sziveskedjék.

Nikiforovits Vászka k. t. t. az alkaptányi állást teljesen feleslegesnek tartja, mert szerinte Andrassy rendőrkapitány idejében csak két irnok volt a kapitányi hivatalnál, holott ma ott annyi az alkaptány, hogy kilenczen vannak a kapitányságnál.

Végh Károly k. t. t. nem akar az állandó választmány javaslatán tulterjeszkedni, hanem azt egyszerűen elfogadásra ajánlja.

Az állandó választmány javaslata tulnyomó szótöbbséggel, csaknem egyhangulag elfogadtván.

6. A villamos világítási bizottság előterjesztése a villamos telep berendezéséhez szükséges telek beszerzése tárgyában. — Az állandó választmány a villamos telep berendezésére az aradáci sorompóház mellett fekvő Schitter-féle telepet ajánlja.

Gligorovits János ellenzi a telek megvételét, mert szerinte a villamos bizottságot a Schitter-féle telek vásárlása alkalmával nem a város érdekei vezérelték, ő a Lucsios-féle gősmalmot ajánlja, mint legolcsóbb épületet és helyet, mert azt 24 ezer frtért meg lehetne venni s csak át kellene alakítani.

Miután Krsztics János polgármester vizszoztatja ama vádat, mintha a villamvilágítási bizottság ezuttal is nem a város érdekeit tartotta volna szem előtt, a közgyűlés az állandó választmány javaslatát tulnyomó szótöbbséggel, csaknem egyhangulag elfogadja.

13. Az áll. vál. véleményes javaslata a Risztics Lásza és Matrona helybeli lakosoknak f. évi 4207. sz. a. kelt beadványukra egy fatelep engedélyezése iránt. — Az állandó választmány jelen

tárgyat illetékességi szempontból a városi tanács mint iparhatóságnak javálja átengedni.

Györgyevits k. t. t. ez ügyre vonatkozólag a közgyűlést tartja illetékesnek eljárni.

Az állandó választmány javaslata 30 szavazattal 13 szavazat ellenében elvetetvén, Steinitzer Géza k. t. t. felelősségét jelenti be a hozott határozat ellen.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 13. A tor. m. gazd. egyesület közgyűlése.

Május 16—19. Országos vásár.

Május 19. A tor. közm. egyesület estélye.

Május 19. Tisztviselők ülése.

Május 20. Torontálmegeye tavaszi rendes közgyűlése

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van ók részére kedden és pénteken délután.

— Személyi hír. Daniel László alispán ma reggel Budapestre utazott, hogy a földművelésügyi miniszteriumban Rudolfsgnad ármentesítése ügyében tartandó anketten résztvegyen.

— A májusi előléptetések. Az ideai májusi előléptetésekben bőven részesültek a honvédség és a közös hadsereg itt állomásozó csapatostei is. A szegedi 5. honvéd gyalogezred itt Nagybeszkeréken állomásozó 3. zászlóaljában Fuka Sebő II. osztályu százados I. osztályu századosá lépett elő, Mezey Antal főhadnagy II. osztályu százados lett, Matuskovich Imre tiszthelyettes pedig hadnagygyá nevezetett ki. A 29. gyalogezred Péterváradon levő törzsénél Matiegka Vilmos I. osztályu százados őrnaggyá, az itt állomásozó zászlóaljnál pedig Radich Vladimir és Podraczky Ferencz tiszthelyettesek hadnagyokká léptek elő.

— Az új niczkyfalvi plébános. Dessewffy Sándor püspök Szekrény Lajos glogoni plébánost niczkyfalvi plébánossá nevezte ki.

— Temesvár a szerbbókaiknak. Temesvárról jelentik, hogy a városi közgyűlés tegnap 100 forint segélyt szavazott meg a szerbbóka i árvízkarosultaknak.

— Hat hónapig felakasztva. Különös eset foglalkoztatja Szent Tamás község lakosságát. Elelőtt mintegy hat hónappal történt, hogy Szekroblija Milos öreg szerb ember, a ki özvegyiségében egyedül élt házában, két házas fiától, kik külön háztartásban éltek, azzal bucsuzott el, hogy másnap el fog utazni leányához, a ki Belgrádban van férjével s ott tölti a telet. A fiuknak az elbucsuzás nem tűnt fel, mert az öreg Szekroblija máskor is el-ellátogatott távollevő leányához. Az öreg estefelé hazament s magára zárta a házat, azután nem látták többet. A szomszédok másnap zárva találták a házat, de tudták, hogy az öreg a szomszéd Belgrádba készült és nem tűnt fel nekik a csendes ház. Telt hét-hét után, hónap hónap után. A fiuk sokszor emlegették, hogy az öregnek bizonyosan valami jól megy a dolga, hogy nem lát hazafelé és még csak hirt sem ad. Csak a tavasz emelte le a fátyolt a titokzatos eseményről. A tavasz nyitásával a zárt ház szomszédja házában újra építéséhez fogott s a mult héten, a mint dolgoztak, a munkásoknak is, meg az arra járóknak is feltűnt az a nehéz, kellemetlen szag, a mely a közel környéket uraita. Később rájöttek, hogy ez a szag az üresnek vélt ház padlásáról jó. Figyelmeztették erre a két fiut, akik szintén nyugtalankodni kezdtek atyjuk oly hosszú távolléte miatt s felnyitották a házat. A szobákban mindent rendben találtak. Fölmentek a padlásra, hol rémséges kép tárult a nézők elé. Az öreg ember a gerendára akasztva csüngött, a feloszlásnak indult tetem iszonyu büzt terjesztve. Az esetről jelentést tettek az előjáróságnak, amely a helyszínén megjelent. Valószínű, hogy az öreg életuntágból öngyilkosságot követett el, de hogy mi vitte rá az öreget, még gyanítani sem lehet. Nem lehetetlen azonban, hogy esetleg valami bünténynek áldozata Szekroblija. A vizsgálatot megindították.

— Wekerle Temesvárott. Dr. Wekerle Sándor v. b. titkos tanácsos, volt miniszterelnök, mint nekünk írják, ma este Temesvárra érkezik, hogy részt vegyen rokonának, Nechválsky Irma kisasszonynak Bárdosi Emil városi kapitánnyal tartandó esküvőjén, mely május hó 1-én reggel 7 órakor lesz az odaváló kegyesrendiek templomában. Esküvő után Wekerle visszautazik a reggeli gyorsvonaton Budapestre.

— **Megvadult lovak.** Nagyikindáról írják: Jakonics Péra idevaló gazda a tanyáról jövet az országúton lovait meg akarta itatni. A fiatal lovak valamitől megbokrosodtak s magukkal ragadva a kocsi, a melyen Jakonics nejeült, felfordították egy árokban, mikösbén a nő a kocsi alá került és súlyos zúzódásokat szenvedett. A szerencsétlenül járt fiatal asszonyt eszméletlenül állapotban szállították haza lakására.

— **József főherceg a délvidéken.** Mint értesülünk, József főherceg legközelebb a délvidékre jön, hogy mint a honvédség főparancsnoka szemlét tartson a Verseczen és Lugoson állomásozó 7. és 8. sz. honvédegyezredek felett. Janky Lajos tábornok, a szegedi honvédkörlet parancsnoka a múlt héten Verseczen és Lugoson járt és előlegesen megvizsgálta az említett ezredeket.

— **Nagyikinda és az árvizkárosultak.** Nagyikindáról írják: A városi tanács kebeléből Wachtl Leo rendőrkapitány elnöke alatt Müller József és Serb István tanácsnokok, Gyorgyevits Milán főszámvivő és Popovits Armand jegyzőből álló bizottság alakult, melynek feladata az árvíz által sújtott Szerb-Bóka, Báranyos, Borcsa és Rudóifagnad lakosainak felségelése céljából könyörödományok gyűjtése leendő. A gyűjtés ki fog terjedni a város polgárságának minden rétegére s a befolyt összegnek a 4 község között való felosztását a városi tanács fogja eszközölni.

S z i n h á z.

A színi tanoda.

Harsogó kacaj, zajos vidámság, amelynek minduntalan való kitérései félton megállították a sűrűn megindult fejesváltásokat, kísérte tegnap este Bisson dévaj vaudevillejének a bemutatóját. A féktelen jókedvtől szikrázó francia termék helyzetkomikumának elementáris hatása a képtelenségig fokozódott a Rákosi Viktor átültetésében, amely az elmés szójátékok és furábbnál-furább ötletek legiójával tarkazza az amugy is bolondos jókedvű darabot. Az előadás, leszámítva kissé lassu tempóját, kitűnő volt. Pogány Janka, Serfőzy Zsenni és Szakácsné, a társulat jeles komikája, aki tegnap izléses énekével lepte meg a közönséget, betéteiket aszűrű tapsra megismételték. Hídvégi elegans Szeleburdi volt, Boross Endre, Nagy Gyula és Mátray a komikus, Hahnel Aranka és Csige Böske pedig a látványos elemet képviselték nagy sikerrel. **K.**

Táviratok.

A gazdasági helyzet.

Budapest, április 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Pol. Corr. jelenti: Magyarország kedvezőtlen gazdasági viszonyai különösen az egyenes és fogyasztási adók, valamint a vasutak jövedelmeinek az elmúlt év utolsó és az idei év első negyedében való hiányos eredményeire való tekintettel nem engedik meg, hogy az agráriusok túlzott követelése i kielégíthessenek. A közvélemény különben tisztában van, hogy ezen elemek az egyházpolitikai izgatók segélyezését célozzák követeléseikkel.

A mentelmi jog megsértése.

Budapest, április 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mentelmi bizottsága tegnap foglalkozott Pázmándy Géza és képviselőtársai ügyével, akik az első nyitrai választás alkalmával mentelmi joguk megsértését panaszolták. A bizottság kimondta, hogy a mentelmi jog megsértésének megtorlására intézkedés szükségé fenn nem forog ugyan, de az illető képviselők nyilatkozatai szerint előfordultak oly jelenségek, amelyek megtorló intézkedéseket tehetnek szükségessé. A bizottság ezekre felhívja a kormány figyelmét.

Az egyházpolitikai javaslatok.

Budapest, április 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház bizottsága legközelebb tárgyalja a hátralevő két egyházpolitikai javaslatot, amelyek május 13-án vagy 14-én kerülnek a plenum elé.

Francia-német közeledés.

Budapest, április 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: Szenzációs diplomáciai eseménykép tárgyalják azt a jelenetet, amely tegnap a párisi Salon termeiben lejátszódott. Faure köztársasági elnök ugyanis, aki tegnap a Salont meglátogatta, megpillantva az egyik teremben gróf Münster párisi német nagykövetet, hozzásietett, majd barátságos beszélgetésbe merülve, karöltve járta be vele a termeket.

A szerb radikálisok.

Budapest, április 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Kölnische Zeitung szerint a szerb radikálisok nagy harcra készülnek a dinasztia ellen. Sándor király ettől való féltében nem hívta meg őket kormányra.

A román ellenzék kilépése.

Budapest, ápr. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukarestből telegrafálják: A nemzeti liberális ellenzék, elkéseregve a kormánynak a bányatörvény ügyében támasztott merev ellentállásán, testületileg kilépett úgy a kamarából, mint a szenatusból. A kilépettek egyidejűleg le is mondták mandátumaikról.

Városi színház.

Ma, kedden, 1895. évi ápril 30-án

ROMEO és JULIA.

Tragédia 5 felvonásban. Irta: Shakespeare. Fordította: Szász Károly. (Rendező: Molnár.)

S z e m é l y e k:

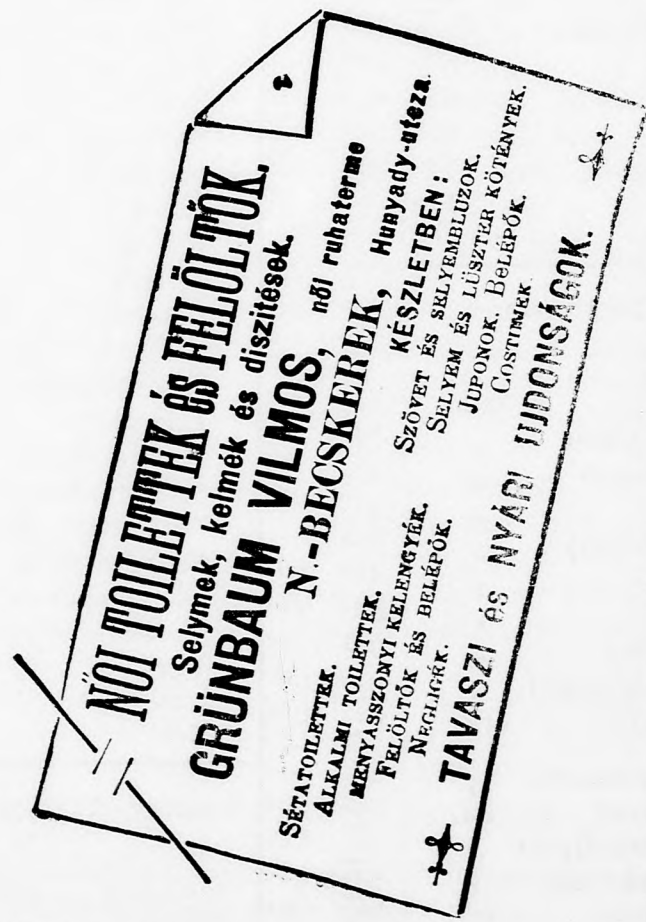
Romeo, veronai nemes	—	Molnár László
Mercutio, barátjai	—	Szakács Andor
Benvolio, barátjai	—	Palotay
Montechi, Romeo szülei	—	Erőss
Montechiné	—	Szapessy Paula
Capulet	—	Mátray
Capuletné	—	Szakácsné
Julia, leányuk	—	Hahnel Aranka
Paris, gróf	—	Hídvégi
Tybalt, Julia nagybátyja	—	Serfőzy György
Lőrincz ferenczrendi barát	—	Nagy Gyula
Dajka	—	Lévay Ilon
Péter, szolga Capuletnél	—	Serfőzy György
Páris apródja	—	Borossné Mari
Boldizsár, Romeo szolgája	—	Mátrayné

Történethely: Verona; a kilenczedik képben Mantua.

Holnap szerdán május hó 1-én, Pogány Janka jutalomjátékául:

Goldstein Száml, az új houplogár.

Nyilttér.*

*Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos. Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

Magyar királyi államvasutak. Magyar vasuti kötelék. (Uj sódijszabás.)

A magyar vasuti kötelék forgalomban 1895. évi június hó 1-én új kivételes díjszabás lép életbe, mely közvetlen díjtételeket tartalmaz Deés, Eperjes, Kocsárd és Máramaros Sziget állomásokról a magy. kir. államvasutak, a os. kir. szab. déli vaspálya társaság, a csáktornya-zágrábi (zágóriai) h. é. vasut és a dunántuli h. é. vasutak állomásaira 5000 és 10000 kgos mennyiségben szállítandó magán sókúldeményekre.

Ezen díjszabás által az 1893. évi november hó 1-től érvényes hasonló című díjszabás egyidejűleg hatályát veszti.

Az új díjszabásban az eperjesi és deési díjtételek eddigieknél magasabbak, mely díjtételek a m. k. állam igazgatóságánál (C. I. b. díjszabási osztály) megtudhatók.

Az új díjszabás példányai a köteléki vasutaknál 40 fillérért kaphatók.

Budapest, 1895. április hó 19-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a többi részes vasutak nevében is. (Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

(Uj személydíjszabás életbeléptetése a szab. oszt. magy. államvasut-társaság s a Nándor oszszári vasut, valamint a magy. kir. államvasutak közti közvetlen forgalomban.)

A szab. oszt. magy. vasut-társaság s a oszsz. kir. szab. Nándor oszsz. északi vasut, valamint a magy. kir. államvasutak közötti közvetlen forgalomban 1895. évi május 1-től kezdve új személydíjszabás lép életbe, mely a m. kir. államvasutak igazgatóságánál 20 krért kapható.

Budapest, 1895. április 11.

Az igazgatóság. (Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

H i r d e t m é n y.

(Délnémet osztr.-magyar vasuti kötelék.)

A kölni-rajna balparti kir. vasuti igazgatóság Bingerbrück, Jünkerath-Stadtkyl és Malmédy állomásokkal való forgalomban a délnémet-osztrák-magyar vasuti kötelékben fennálló és az 1894. évi január hó 1-től érvényes II. rész B. füzetben, az 1894. évi augusztus 1-től érvényes kivételes gabonadijszabás III. rész 2. sz. füzetében, az 1887. évi október 1-től érvényes kivételes fadijszabás IV. rész 2. sz. füzetében, az 1894. évi január 1-től érvényes kivételes kéregdíjszabás IV. rész 2. sz. füzet B. szakaszában és az 1894. évi január 1-től érvényes kivételes gyümölcsdíjszabás VI. rész 2. sz. füzetében foglalt díjtételek és kilométer távolságok 1895. évi június hó 1-től pótlás nélkül hatályon kívül helyeztetnek. Budapest, 1895. április 5. A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is. (Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

H i r d e t m é n y.

(I. pótlék életbeléptetése a versecz-kubini h. é. vasut árudíjszabásához.)

A magy. kir. államvasutak kezelése alatt álló versecz-kubini h. é. vasut árudíjszabásához Kubin dunapart állomás megnyitása napjától az I. pótlék lép életbe, mely a fődíjszabás megnevezett állomás megnyitása folytán szükségessé vált kiegészítéseket tartalmazza.

Ezen pótlék példányai a magy. kir. államvasutak díjszabási szakosztályában példányonként 5 krért kaphatók.

Budapest 1895. évi április hó 15-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Hirdetések

felvétetnek

e lap kiadóvivalban.

